

Елементи механізму впливу банківської системи на рівноважні стани у економіці.

к.е.н. доц., Савченко Т.Г., ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

В основу розробки структури механізму впливу банківської системи на рівноважні стани у економіці покладено три принципи. По-перше, застосування поняття «механізм» у відповідності до його класичного тлумачення у технічних науках (із необхідними уточненнями враховуючи особливості економічних відносин). По-друге, визначення основним предметом дослідження взаємозв'язків між елементами механізму, що найбільш істотно впливають на рівноважні стани у економіці. По-третє комплексне вивчення механізму впливу банківської системи на рівноважні стани як на мікроекономічному рівні (рівновага банку) так і на макроекономічному рівні (рівновага платіжного балансу та макроекономічна рівновага). Таким чином, під *механізмом впливу банківської системи на рівноважні стани у економіці* (далі механізм) ми пропонуємо розуміти сукупність елементів, що перетворюють імпульси генеровані банківською системою та передають їх до мікро- та макроекономічних систем, забезпечуючи вплив даних імпульсів на рівновагу зазначених систем.

Найбільша кількість імпульсів, що впливають на рівноважні стани генерується Національним банком України. Крім того, центральний банк істотно впливає на інші складові банківської системи, які теж генерують імпульси впливу на рівноважні стани. Потрібно зазначити, що на відміну від інших видів рівноваги, макроекономічна рівновага формується внаслідок перетворення та передачі імпульсів усіма складовими банківської системи.

Структура запропонованого механізму враховує перманентний взаємозв'язок між рівноважними станами у економіці. Основна увага повинна приділятися дослідженню стійких взаємозв'язків між базовими

елементами механізму, що спричиняють істотний результат впливу імпульсів генерованих банківською системою на рівноважні стани у економіці. До базових елементів механізму ми відносимо: ринкове трансфертне ціноутворення, банківський менеджмент, інфраструктуру грошового ринку, інструменти грошово-кредитної політики НБУ, інструменти валютної політики НБУ, трансмісійний механізм грошово-кредитної політики, а також рівень ефективності виконання банківською системою притаманних їй функцій.

З точки зору формалізації способу передачі та перетворення імпульсів зазначені вище базові елементи механізму доцільно розподілити на дві групи: до першої віднесено елементи зі значним рівнем узагальнення та низькою можливістю формалізації; до другої – чітко структуровані елементи з високою можливістю їх формалізації. Під можливістю формалізації ми, перш за все, розуміємо можливість адекватного опису функціонування даних елементів на основі певних масивів цифрових даних, які у подальшому будуть оброблятися із застосуванням кількісних (економіко-математичних) методів аналізу. До першої групи ми відносимо інфраструктуру грошового ринку, функції банківської системи та банківський менеджмент. Потрібно зазначити, що останній елемент віднесено до першої групи оскільки він характеризується значним рівнем узагальнення та низькою сталістю його складових, які істотно залежать від специфіки функціонування кожного окремого банку.

До другої групи відносяться: ринкове трансфертне ціноутворення, інструменти ГКП, валютна політика, трансмісійний механізм грошово-кредитної політики. Формалізація процесів передачі та перетворення імпульсів базовими елементами першої групи повинна проходити на описовому рівні. Формалізація даних процесів базовими елементами другої групи повинна здійснюватися на аналітичному рівні із використанням економіко-математичних методів дослідження.